

**KIYMETLİ MADENLER BORSASI ARACI KURULUŞLARININ FAALİYET ESASLARI İLE KIYMETLİ MADENLER
ARACI KURUMLARININ KURULUŞU HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Borsada faaliyet gösterecek kıymetli madenler aracı kurumlarının kuruluşları ile Borsada üye olarak faaliyet gösterecek kıymetli madenler aracı kuruluşlarına izin verilmesi ve faaliyet şartlarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik 7/8/1989 tarihli ve 89/14391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanım

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) (Ek:RG-11/9/2018-30532)⁽²⁾ Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını,
- b) Borsa: (Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532) Borsa İstanbul A.Ş.’yi,
- c) Kıymetli madenler aracı kuruluşu: (Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532) Bakanlıkça Borsada üye olarak faaliyet göstermelerine izin verilen, kendi nam ve hesabına, başkası nam ve hesabına, kendi namına başkası hesabına işlem yapan, faaliyet esasları bu Yönetmelik ile düzenlenen kıymetli madenler aracı kurumları, bankalar, yetkili müesseseler, kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketler ile yurt dışında yerleşik şirketlerin Türkiye’deki şubelerini,
- ç) Kıymetli madenler aracı kurumu: Borsada faaliyet göstermek üzere (Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532) Bakanlıkça kuruluşuna izin verilen, kendi nam ve hesabına, başkası nam ve hesabına, kendi namına başkası hesabına işlem yapan, kuruluş ve faaliyet esasları bu Yönetmelik ile düzenlenen şirketleri,
- d) (Mülga:RG-11/9/2018-30532)
- e) (Ek:RG-21/2/2021-31402) Bağımsız Güvence Raporu: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Güvence Denetim Standardı 3000 Tarihi Finansal Bilgilerin Bağımsız Denetimi veya Sınırlı Bağımsız Denetimi Dışındaki Diğer Güvence Denetimlerine uygun olarak gerçekleştirilen denetim sonucunda yetkili bağımsız denetim kuruluşları tarafından düzenlenen raporunu,
- f) (Ek:RG-21/2/2021-31402) İç kontrol sistemi: Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle Borsa tarafından yapılan düzenlemelerle asgari koşulları belirlenen kurumsal yapıyı,
- g) (Ek:RG-21/2/2021-31402) İç kontrol birimi: Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle Borsa tarafından yapılan düzenlemelerle esasları belirlenen ve iç kontrol sisteminin oluşturulması, işleyişi ile raporlamasından sorumlu birimi,
- ğ) (Ek:RG-21/2/2021-31402) İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi: Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle Borsa tarafından yapılan düzenlemelerde yer alan asgari nitelikleri haiz, gerekli yetkiyle donatılmış ve kıymetli madenler aracı kuruluşu tarafından istihdam edilen görevliyi,
- h) (Ek:RG-21/2/2021-31402) Tedarik Zinciri Uyum Raporu: Uluslararası kriterlere göre Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle Borsa tarafından belirlenen sorumlu kıymetli maden tedarik zincirine ilişkin usul ve esaslar çerçevesinde hazırlanan ve ilgili raporlama dönemini kapsayan işlemlerin bu usul ve esaslara uygunluğunu gösteren raporu,
- ı) (Ek:RG-21/2/2021-31402) Yetkili bağımsız denetim kuruluşları: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından KAYİK (Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluş) olarak yetkilendirilmiş kuruluşlar arasından Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle Borsa tarafından yapılan düzenlemelerde yer alan şartları sağlayan ve bu şartları sağladığı Borsa tarafından liste halinde ilan edilen bağımsız denetim kuruluşlarını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

**Kıymetli Madenler Aracı Kurumlarının Kuruluşu, Faaliyet İzni, Anasözleşme
Değişikliği, İştirak Edinmesi ve Şube Açması**

Kıymetli madenler aracı kurumlarının kuruluş şartları

MADDE 4 – (1) Kıymetli madenler aracı kurumlarının;

- a) Anonim şirket şeklinde kurulması,
- b) (Değişik:RG-26/8/2009-27331) Ödenmiş sermayelerinin (Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402) 8 milyon TL’den az olmaması,
- c) (Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402) Paylarının tamamının nama yazılı olması ve nakit karşılığı çıkarılması,
- ç) Ticaret unvanında "kıymetli madenler" ibaresinin bulunması,
- d) (Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402) Esas sözleşmelerinin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması,
- e) (Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402) Türkiye’de yerleşik her bir kurucu ortak ve tüzel kişi kurucu ortaklarda yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan kişiler ile şirket genel müdürünün, yönetim kurulu üyelerinin, imza yetkisini haiz çalışanlarının ve iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlilerinin bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde sayılan şartları taşıması,
- f) (Ek:RG-26/8/2009-27331) (Değişik:RG-21/2/2021-31402) Şirketin sermayesinin en az yüzde ellisine sahip kurucu ortakların en az beş yıl kıymetli maden üretimi veya ticareti konusunda tecrübeye sahip olması, şarttır.

Kıymetli madenler aracı kurumu kurucularının, yöneticilerinin ve iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlilerinin nitelikleri

MADDE 5 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-21/2/2021-31402)

- (1) Kıymetli madenler aracı kurumunun Türkiye’de yerleşik her bir kurucu ortak ve tüzel kişi kurucu ortaklarda yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan kişiler ile şirket genel müdürünün, yönetim kurulu üyelerinin, imza yetkisini haiz çalışanlarının ve iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlilerinin;
 - a) Müflis olmaması, konkordato ilan etmiş olmaması, uzlaşma suretiyle yeniden yapılandırma başvurusunun tasdik edilmiş olmaması ya da hakkında iflasın ertelenmesi kararı verilmiş olmaması,
 - b) Taksirli suçlar hariç olmak üzere affa uğramış olsalar dahi süreli hapis veya cezası ne olursa olsun basit veya nitelikli zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas gibi yüz kızartıcı suçlar ile 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda yer alan kaçakçılık suçları, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, tefecilik, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama, terörizmin finansmanı veya Devletin egemenlik alametlerine ve organlarının saygınlığına karşı suçlar, Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, milli savunmaya karşı suçlar, Devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, yabancı devletlerle olan ilişkilere karşı suçlar, vergi kaçakçılığı suçlarından veya bu suçlara iştiraktan hükümlü bulunmaması,
 - c) Başvuru tarihi itibarıyla son beş yıl içerisinde; Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin 2018-32/45 sayılı Tebliğin 4 üncü maddesine aykırı faaliyeti sebebiyle faaliyet izni veya şube faaliyet izni Bakanlıkça iptal edilmiş yetkili müesseselerde ortaklığı bulunmaması veya yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür veya iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi görevlerinden birinde bulunmamış olması, Bakanlığa gerçeğe aykırı bilgi ve belge sunmuş olmaması ve kendisinin, yüzde on veya daha fazla pay sahibi olduğu şirketlerin pay sahibi olduğu

dönemde veya daha önce temsile yetkili olarak çalıştığı iş yerlerinin temsile yetkili olduğu dönemde yetkisiz döviz alım satımı ile ilgili olarak idari yaptırımına uğramamış olması,

ç) Kendileri ile yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan şirketlerinin 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında vadesi geçmiş borcunun bulunmaması,

d) Gerekli mali güce ve işin gerektirdiği dürüstlük ve yeterlilik ile itibara sahip bulunması,

e) Başvuru tarihi itibarıyla son bir yıl içerisinde; faaliyet izni 21 inci maddenin altıncı fıkrası uyarınca Bakanlıkça iptal edilmiş kıymetli madenler aracı kuruluşlarında ortaklığı bulunmaması veya yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür veya iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi görevlerinden birinde bulunmamış olması,

zorunludur.

Kıymetli madenler aracı kurumu kuruluş izni

MADDE 6 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-21/2/2021-31402)

(1) Kıymetli madenler aracı kurumlarının kuruluşuna Bakanlıkça izin verilir. Bakanlığa yapılacak kuruluş izni başvurusuna;

a) Şirket esas sözleşme taslağının,

b) Türkiye’de yerleşik her bir kurucu ortak ve tüzel kişi kurucu ortaklarda yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan kişilerin;

1) Müflis olmadıklarına, konkordato ilan etmiş olmadıklarına, uzaşma suretiyle yeniden yapılandırma başvurularının tasdik edilmiş olmadığına ya da haklarında iflasın ertelenmesi kararı verilmediğine ilişkin yazılı beyanlarının,

2) Başvuru tarihi itibarıyla son beş yıl içerisinde; faaliyet izni veya şube faaliyet izni Bakanlıkça iptal edilmiş yetkili müesseselerde ortaklığı bulunmadığına veya yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür veya iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi görevlerinden birinde bulunmamış olduğuna, Bakanlığa gerçeğe aykırı bilgi ve belge sunmadıkları ile kendisinin, yüzde on veya daha fazla pay sahibi olduğu şirketlerin pay sahibi olduğu dönemde veya daha önce temsile yetkili olarak çalıştığı iş yerlerinin temsile yetkili olduğu dönemde yetkisiz döviz alım satımı ile ilgili olarak idari yaptırımına uğramadıklarına dair yazılı beyanlarının,

3) Adli sicil kaydına ilişkin belgelerin, başvuru sahibinin tüzel kişi olması durumunda, tüzel kişi kurucuların yönetim kurulu başkanı, genel müdür ve yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan ortaklarının adli sicil kaydına ilişkin belgelerin,

4) Kendileri ile yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan şirketlerinin 6183 sayılı Kanun kapsamında vadesi geçmiş borcunun bulunmadığına dair bağlı bulunulan vergi dairesinden alınacak belgenin,

5) Gerçek kişiler için bu Yönetmeliğin Ek-1’inde, tüzel kişiler için Ek-2’sinde yer alan örneğe uygun şekilde ve noter huzurunda düzenlenip imza edilecek birer beyannamenin,

6) Başvuru tarihi itibarıyla son bir yıl içerisinde; faaliyet izni 21 inci maddenin altıncı fıkrası uyarınca Bakanlıkça iptal edilmiş kıymetli madenler aracı kuruluşlarında ortaklığı bulunmadığına veya yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür veya iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi görevlerinden birinde bulunmamış olduğuna veya bu şirketlerin imza yetkisini haiz çalışanı olmadığına dair yazılı beyanlarının,

c) Bakanlıkça gerekli görülecek diğer bilgi ve belgelerin, eklenmesi zorunludur.

Kıymetli madenler aracı kurumu faaliyet izni

MADDE 7 – (1) (Değişik:RG-21/2/2021-31402)Kurucular, kuruluş izni tarihinden itibaren 90 gün içerisinde kuruluş işlemlerini tamamlayarak faaliyet izni almak üzere Bakanlığa başvuruda bulunurlar. Söz konusu süre içerisinde başvuru yapmayanların kuruluş izni iptal edilmiş sayılır. Bakanlık zorunlu hallerin tevsiki kaydıyla söz konusu süreyi en fazla 90 güne kadar uzatabilir.

(2) **(Değişik:RG-21/2/2021-31402)** Faaliyet izni almak üzere yapılacak başvuruya;

a) Esas sözleşmenin yayımlandığı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin bir nüshası,

b) Ortaklar tarafından şirket esas sözleşmesinde taahhüt edilen asgari şirket sermayesinin nakden ve defaten ödendiğini gösterir bankadan alınacak belge,

c) Bakanlıkça kurumsal yönetime ilişkin belirlenecek veya talep edilecek diğer şartların taşındığına dair bilgi ve belgeler,

ç) İç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi atandığına ve gerekli yetkilerle donatıldığına dair yönetim kurulu kararı,

d) Şirket genel müdürü, yönetim kurulu üyeleri, imza yetkisini haiz çalışanları ile iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlileri için 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen belgeler,

e) Bakanlıkça gerekli görülecek diğer belgeler, eklenir.

(3) Faaliyette bulunmaları uygun görülenlere, **(Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532) Bakanlıkça (Ek ibare:RG-21/2/2021-31402) Kıymetli Madenler Aracı Kurumu "Faaliyet İzin Belgesi"** verilir. İzin belgesi, herkesin görebileceği şekilde, işyerinde asılı bulundurulur.

(4) **(Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402) Borsa Üyelik Belgesinin verilmesini müteakip 30 gün içerisinde** faaliyete geçiş tarihinin bildirilmesi ve adres ve iletişim bilgilerinin **(Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532) Bakanlığa** gönderilmesi zorunludur.

(5) **(Değişik:RG-21/2/2021-31402)**Faaliyet izninin alınmasını müteakip 60 gün içinde Borsa Üyelik Belgesi alınmak üzere Borsa Başkanlığına müracaat etmeyen veya Borsa Üyelik Belgesi alınmasını müteakip 90 gün içinde, her hal ve şartta faaliyet izni alınmasını müteakip 270 gün içinde Borsa üyelik belgesi alarak faaliyete geçmeyen veya Borsa üyelik başvurusu olumsuz sonuçlanan şirketlerin faaliyet izni Bakanlıkça iptal edilir.

Kıymetli madenler aracı kurumlarının esas sözleşme değişikliği, pay devirleri, iştirak edinmesi ve şube açması (Değişik başlık:RG-21/2/2021-31402)

MADDE 8 – (1) Kıymetli madenler aracı kurumlarının **(Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402) esas sözleşmelerinin** değiştirilmesini gerektirecek hususların söz konusu olması halinde, **(Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532) Ticaret Bakanlığına** başvurulmadan önce **(Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532) Bakanlığın** uygun görüşünün alınması ve yapılan değişikliğin yayımlandığı Ticaret Sicili Gazetesinin 30 gün içinde **(Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532) Bakanlığa** gönderilmesi zorunludur.

(2) **(Değişik:RG-21/2/2021-31402)**Kıymetli madenler aracı kurumlarının pay devirleri Bakanlığın iznine tabidir. Pay devirlerinde payları devralacak kişiler ile payları devralacak tüzel kişilerde yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan kişilerin kurucu ortaklarda aranılan şartları haiz olması ve bu durumun 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen belgelerle tevsik edilmesi zorunludur.

(3) **(Değişik:RG-21/2/2021-31402)** Esas sözleşme değişikliğinin yapılması öncesinde gerekli ön iznin alınmaması halinde, kıymetli madenler aracı kurumunun faaliyet izni Bakanlıkça iptal edilir.

(4) **(Değişik:RG-21/2/2021-31402)**Kıymetli madenler aracı kurumlarının yurt içinde ve yurt dışında şube açma veya iştirakte bulunmaları Bakanlık iznine tabidir. Bakanlıktan izin almaksızın şube açan veya iştirak edinen aracı kurumunun faaliyet izni Bakanlıkça iptal edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşları Faaliyet İzni, Yurt Dışında Yerleşik Kuruluşlar, Borsa Üyeliği, Faaliyet Konuları, Yapamayacakları İş ve İşlemler

Kıymetli madenler aracı kuruluşlarına faaliyet izni verilmesi

MADDE 9 –(1) Bankalar, yetkili müesseseler, kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketler Borsada işlem yapmak üzere bir dilekçe ile birlikte faaliyet izni almak için **(Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532) Bakanlığa** başvururlar.

(2) Yetkili müesseseler ile kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketler Borsa üyesi olarak faaliyet göstermek üzere izin

başvurusunda bulunmaları halinde, **(Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402)** ortakları ve tüzel kişi kurucu ortaklarında yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan kişiler ile şirket genel müdürünün, yönetim kurulu üyelerinin, imza yetkisini haiz çalışanların ve iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlilerinin 5 inci maddede belirtilen şartları taşıdığını gösteren belgeleri tevsik ederler. **(Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532)** Bakanlık ilave bilgi ve belge istemeye yetkilidir.

(3) **(Değişik:RG-26/8/2009-27331)**Kıymetli maden üretimi veya ticareti ile işigal eden anonim şirketlerin Borsa üyesi olarak faaliyet gösterebilmeleri için ödenmiş sermayelerinin en az **(Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402)** 8 milyon TL olması ve başvuru tarihi itibarıyla en az beş yıl süreyle kıymetli maden üretimi veya ticareti konusunda faaliyet gösteriyor olması **(Ek ibare:RG-21/2/2021-31402)** ve şirketin sermayesinin en az yüzde ellisine sahip mevcut ortakların en az beş yıl kıymetli maden üretimi veya ticareti konusunda tecrübeye sahip olması şarttır.

(4) **(Değişik:RG-21/2/2021-31402)** Yetkili müesseseler ile kıymetli maden üretimi veya ticareti ile işigal eden anonim şirketlerin pay devirleri Bakanlığın iznine tabidir. Pay devirlerinde payları devralacak kişiler ile payları devralacak tüzel kişilerde yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan ortakların kurucu ortaklarda aranılan şartları haiz olması ve bu durumun 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen belgelerle tevsik edilmesi zorunludur.

(5) **(Mülga:RG-21/2/2021-31402)**

(6) **(Ek:RG-26/8/2009-27331)**Yetkili müesseselerin Borsa üyesi olarak faaliyet gösterebilmeleri için ödenmiş sermayelerinin en az **(Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402)** 8 milyon TL olması ve A grubu yetkili müessese olarak faaliyet göstermesi şarttır.

(7) **(Ek:RG-21/2/2021-31402)** Başvuru tarihi itibarıyla son bir yıl içerisinde; faaliyet izni 21 inci maddenin altıncı fıkrası uyarınca Bakanlıkça iptal edilmiş bir kıymetli madenler aracı kuruluşu, bu kuruluşun işiraki veya bu kuruluşun yüzde on veya daha fazlasına sahip bir tüzel kişi olmaması gerekmektedir.

Yurt dışında yerleşik kuruluşlar

MADDE 10 – (1) Yurt dışında yerleşik ve ilgili ülkenin yetkili otoritesinden kıymetli maden üretimi, ticareti veya alım satım aracılığı konusunda faaliyet izni almış olan kuruluşların Türkiye’de şube açmak suretiyle Borsa üyesi olarak faaliyet göstermeleri **(Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532)** Bakanlık iznine tabidir.

Borsa üyeliği⁽³⁾

MADDE 11 – (1) **(Değişik cümle:RG-21/2/2021-31402)** Borsada işlem yapmak üzere, Bakanlıkça faaliyet izni verilen kıymetli madenler aracı kuruluşlarına, Borsa tarafından uygun görülmesi halinde, “Borsa Üyelik Belgesi” verilir. Faaliyet izin tarihinden itibaren 60 gün içinde Borsa Üyelik Belgesi alınmak üzere **(Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402)** Borsaya müracaat edilmemesi halinde kıymetli madenler aracı kuruluşlarının faaliyet izni iptal edilmiş sayılır.

(2) **(Ek:RG-21/2/2021-31402)** Bakanlıkça faaliyet izni verilen Kıymetli Madenler Aracı Kuruluşlarının, Borsa Üyelik Belgesi almak üzere Borsaya müracaatı öncesinde 5 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle Borsa tarafından yapılan düzenlemeler kapsamında yeterli miktarda iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi ataması ve/veya uyum birimi kurması ile iç kontrol sistemi oluşturması şarttır.

(3) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Borsanın doğal üyesidir.

Kıymetli madenler aracı kuruluşlarının faaliyet konuları

MADDE 12 –(1) Kendi mevzuatları ile verilen yetkiler ve sınırlamalar saklı kalmak üzere kıymetli madenler aracı kuruluşları, aracılık faaliyetleri kapsamında;

a) Standartları ve saflık dereceleri **(Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532)** Bakanlıkça belirlenen kıymetli madenler üzerinden ilgili mevzuatta belirlenen esaslar çerçevesinde, kendi nam ve hesabına, başkası nam ve hesabına, kendi namına başkası hesabına aracılık amacıyla; kıymetli maden alımı ve satımı işlemleri, kıymetli maden ödünç alınması ve ödünç verilmesi işlemleri ile kıymetli madenlere dayalı sermaye piyasası araçlarına ilişkin işlemleri,

b) **(Ek:RG-14/9/2011-28054)** İşlenmiş veya işlenmemiş kıymetli taşların Borsa bünyesinde alım satımını,

c) ⁽¹⁾ İşlenmiş ve işlenmemiş kıymetli madenler ile işlenmiş veya işlenmemiş kıymetli taşların ve bunlardan mamul kıymetli eşyaların ihracat ve ithalat rejimi çerçevesinde ihraç ve ithalini,

d) ⁽¹⁾ İşlenmiş ve işlenmemiş kıymetli maden ve taşlar ile bunlardan mamul eşyaların yapımında kullanılmak üzere kıymetli maden ve taşların geçici ithalini ve işlendikten sonra mamul ve yarı-mamul kıymetli eşya ve taş olarak ihracını,

e) ⁽¹⁾ Borsa bünyesindeki faaliyetleri ile sınırlı olmak üzere efektif alım satımını,

f) **(Değişik:RG-7/3/2013-28580)** Kıymetli madenler ve taşların yurt içinde alım satımını, yapmaya yetkilidirler.

(2) **(Mülga:RG-26/8/2009-27331)**

Kıymetli madenler aracı kuruluşlarının ithalat işlemleri

MADDE 12/A – **(Ek:RG-21/2/2021-31402)**

(1) Kıymetli madenler aracı kuruluşları gerçekleştirecekleri her bir işlenmemiş kıymetli maden ithalat işlemi için fiili ithal tarihinden en az 3 iş günü önce Borsaya ithalatın ödeme şekli ve ithalat amacına ilişkin bildirimde bulunmak zorundadır. Bu bildirimde ithalatın aracılık işlemi kapsamında gerçekleştirilmesi durumunda aracılık edilen kişilerin ad-soyad/unvan ve Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası/vergi kimlik numarasının yer alması ile işleme ilişkin aracılık sözleşmesinin bildirimde eklenmesi gerekmektedir.

(2) Kıymetli madenler aracı kuruluşları tarafından aracılık edilen işlenmemiş kıymetli maden ithal işlemlerinde Gümrük İdarelerine sunulan gümrük beyannamelerinde aracılık edilen kişilere ilişkin bilgilerin belirtilmesi zorunludur.

(3) Gümrük İdarelerine sunulan gümrük beyannamelerinde yer alan bilgilerin birinci fıkrada belirtilen bildirimle uyumlu olması ve ikinci fıkrada yer alan yükümlülüğe uygun olarak düzenlenmesi zorunludur. Aksi takdirde, ithal edilen işlenmemiş kıymetli madenler mahrece iade edilmek üzere Borsa tarafından kıymetli madenler aracı kuruluşuna teslim edilir ve bu durum Bakanlığa bildirilir.

(4) Kıymetli madenler aracı kuruluşları tarafından yapılacak ithalat “Peşin Ödeme” ve “Mal Mukabili” ödeme şekillerine göre veya bu maddede belirtilen esaslar dahilinde “bedelsiz” ödeme şekliyle gerçekleştirilebilir.

(5) Ödeme şekli “Peşin Ödeme” olan işlenmemiş kıymetli maden ithalatında her bir işlem için fiili ithal tarihinden önce Borsaya ödeme belgelerinin kıymetli madenler aracı kuruluşları tarafından sunulması zorunludur.

(6) Ödeme şekli “Mal Mukabili” olan işlenmemiş kıymetli maden ithalatında her bir işlem için fiili ithal tarihini müteakip 60 gün içerisinde ödemenin ihracatçıya yapıldığına ilişkin belgelerin kıymetli madenler aracı kuruluşları tarafından Borsaya sunulması zorunludur. Aracılık edilen ithalat işlemlerinde de söz konusu belgelerin temin edilerek Borsaya sunulması kıymetli madenler aracı kuruluşlarının sorumluluğundadır.

(7) İşlenmemiş kıymetli madenlerin aşağıda belirtilen haller dışında kıymetli madenler aracı kuruluşlarınca “bedelsiz” ödeme şekliyle ithalatı mümkün değildir:

a) Dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali.

b) Türkiye’de yerleşik bir tüzel kişinin sermayesine eklenmek üzere işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali.

c) İşlenmemiş kıymetli madenlerin, bir ihracatın karşılığı olarak ilgili ihracat bedelinden mahsup edilmek üzere 4/9/2018 tarihli ve 30525 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2018-32/48)’de ve ilgili diğer düzenlemelerde belirtilen ihracat bedellerinin yurda getirilme süresi içinde kalınması kaydıyla ithali.

(8) Kıymetli madenler aracı kuruluşları tarafından aracılık edilen ve “bedelsiz” ödeme şekliyle ithalatı gerçekleştirilecek işlemlerde birinci fıkraya uyarınca hazırlanan bildirim Borsa tarafından uygun görülmesi durumunda onaylanır. Onaylanmış bildirim bir örneği ithalata ilişkin Gümrük Beyannamelerine eklenerek Gümrük İdarelerine ibraz edilir.

(9) Sermaye olarak “bedelsiz” ödeme şekliyle ithalatına aracılık edilen işlenmemiş kıymetli madenlere ilişkin 2/5/2018 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Sermaye Hareketleri Genelgesinin ilgili hükümleri uyarınca işlem tesis edilir. Bu kapsamda, söz konusu kıymetli madenlerin Borsaya tesliminden sermayeye ilavesine kadar Borsa saklama kasasında bloke edilmesi zorunludur.

(10) İhracat bedeli olarak “bedelsiz” ödeme şekliyle ithalatına aracılık edilen işlenmemiş kıymetli madenlere ilişkin aşağıda yer alan esaslar uygulanır:

a) İşlenmemiş kıymetli madenin “bedelsiz” ödeme şekliyle ithalının, mahsuben ödemesinde kullanılacak mal ihracının fiili ihrac tarihinden önce yapılması mümkün değildir.

b) İşlenmemiş kıymetli madenin “bedelsiz” ödeme şekliyle ithali ancak mahsuben ödemesinde kullanılacak malın fiili ihrac tarihinden itibaren 16/1/2020 tarihli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İhracat Genelgesinin 4 üncü maddesinde belirtilen süreler içerisinde gerçekleştirilebilir.

c) Kıymetli madenler aracı kuruluşları ithalatın ihracat bedelinden mahsubu için Bankalara bildirimde bulunulmasından ve sürecin takibinden sorumludur.

ç) İthalatın ödeme şeklinin gümrük beyannamesinde “bedelsiz” olarak belirtilmesi, beyannamenin 44 üncü hanesine ihracata ilişkin bedel olarak getirildiğinin ve ilgili ihracat beyannamesinin sayı ve tarihi ile ihracatçı firmanın unvanının yazılması zorunludur.

d) İthal edilen kıymetli madenlerin Borsaya teslimi sırasında ilgili ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin/gümrük beyannamesi bilgilerinin ibraz edilmesi zorunludur.

e) Borsa tarafından söz konusu ithalatın fiili ihrac tarihinden sonra gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği ve yaklaşık değer olarak ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin 46 ncı hanesinde kayıtlı bedelle uyumlu olup olmadığına ilişkin kontroller, kıymetli madenler aracı kuruluşlarının beyanları ve ilgili aracılık sözleşmeleri dikkate alınarak gerçekleştirilir. Ayrıca, gümrük beyannamesinde kayıtlı aracı Bankadan söz konusu ihracata ilişkin hesabın açık olup olmadığı Borsaya teyit edilir. Kontroller ve teyit işlemi sonrasında uyumsuzluğun tespiti durumunda mahrece iade edilmek üzere işlenmemiş kıymetli madenler Borsa tarafından kıymetli madenler aracı kuruluşuna teslim edilir ve bu durum Bakanlığa bildirilir.

f) Standart dışı işlenmemiş kıymetli madenin bu amaçla ithali durumunda kıymetli madenler aracı kuruluşu tarafından söz konusu kıymetli madenin Borsaya teslimini müteakip standart işlenmemiş kıymetli madene dönüştürülmesine yönelik rafinasyonu için gerekli süreçler Borsa tarafından düzenlenen esaslar çerçevesinde Borsa gözetiminde yürütülür.

g) Kıymetli madenler aracı kuruluşu tarafından ilgili ihracat işleminin Gümrük Beyannamesi bilgilerini, yapılan ithalatın standart işlenmemiş altın türünden karşılığını ve bunun Borsanın Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasasında gerçekleşen fiili ithal tarihindeki günlük ağırlıklı ortalama fiyat ile hesaplanan döviz cinsinden karşılığını içeren ve Borsa tarafından onaylanan yazılı beyanı aracılık ettiği kişilere Bankaya sunulmak üzere vermesi zorunludur. Fiili ithalat gününde hesaplamaya konu fiyat oluşmaması halinde uygulanacak fiyat Borsa tarafından belirlenir.

Kıymetli madenler aracı kuruluşlarının yapamayacakları iş ve işlemler⁽⁴⁾

MADDE 13 – (1) Kıymetli madenler aracı kuruluşları;

a) Aracılık amacıyla alıp sattıkları ve ödünç alıp verdikleri (**Ek ibare:RG-21/2/2021-31402**) işlenmiş ve işlenmemiş kıymetli madenlere ilişkin menkul kıymet çıkaramazlar, sermaye piyasası araçları alıp satamazlar, ödünç para verme işlemlerinde bulunamazlar.

b) (**Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532**) Bakanlık icrası için izin alınan faaliyetler ve bunlara ilişkin iş ve işlemler dışında hiç bir ticari, sınai ve zirai faaliyette bulunamazlar; faaliyetlerini yürütebilmek için gerekli olanın üstünde taşınmaz mal edinemezler.

c) 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlandığı üzere mevduat toplayamazlar.

ç) Kıymetli maden alım-satımında belli bir geliri sağlayacağı yolunda herhangi bir yazılı veya sözlü taahhütte bulunamazlar.

d) Gerçeğe uymayan, müşterilerini veya kamuoyunu yanıltıcı bilgileri içeren herhangi bir ilan ve reklam ile diğer yazılı ve sözlü açıklamalarda bulunamazlar.

e) Borsa saklama kasasında saklama hizmeti verilmesi dışında, müşterilerinden emanet ve saklama amacı ile işlenmemiş kıymetli maden kabul edemezler.

f) Herhangi bir şekilde yanlarında çalıştırdıkları kişilerin, mutad müşteri aracı kurum ilişkisi dışında imkanlarından yararlanmak suretiyle kendi nam ve hesaplarına işlem yapmalarına olanak sağlayamazlar.

g) İşlenmemiş kıymetli maden fiyatını yapay olarak yükseltmek, düşürmek, belli bir seviyede tutmak yahut işlenmemiş kıymetli maden alım ya da satım taleplerini yapay olarak etkilemek veya aktif bir piyasası olduğu izlenimini yaratmak amacıyla işlenmemiş kıymetli madenin mülkiyetinde gerçek anlamda değişme yaratmayan alım satım işlemi yapamazlar.

(2) Bu Yönetmelik kapsamındaki aracılık faaliyetlerinde bulunacak bankalar, bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (e) bendleri hükümlerine tabi değildir.

(3) (**Ek:RG-21/2/2021-31402**) Bankaların, aracılık amacıyla alıp sattıkları ve ödünç alıp verdikleri işlenmemiş kıymetli madenlere ilişkin çıkardıkları menkul kıymetler ile alıp sattıkları sermaye piyasası araçlarında bu maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi hükmü dikkate alınmaz.

(4) Bu Yönetmelik kapsamındaki aracılık faaliyetlerinde bulunacak kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden şirketler bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi hükümlerine tabi değildir.

(5) Bankalar ve yetkili müesseseler dışındaki kıymetli madenler aracı kuruluşları Borsa bünyesindeki faaliyetleri dışında efektif alım satım yapamazlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Defter, Kayıt ve Belge Düzeni, Bilgi Verme, Denetim ve İlkeler

Defter, kayıt ve belge düzeni

MADDE 14 –(1) Borsa üyesi kıymetli madenler aracı kurumları, yetkili müesseseler, kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketler ile yurt dışında yerleşik şirketlerin Türkiye’deki şubeleri (**Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402**) 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu (Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402) ve Borsa düzenlemeleri ile iç kontrol sistemi çerçevesinde, işletmenin ihtiyacına uygun birinci sınıf tacirlerin tutmak zorunda oldukları defter ve kayıtları tutmak, belgeleri düzenlemek ve aracılık faaliyetlerine ilişkin muhasebe kayıt, belge ve işlemlerinde Borsa tarafından belirlenen düzenlemelere uymak zorundadırlar.

Bilgi verme⁽⁵⁾

MADDE 15 –(1) Bu Yönetmeliğin uygulanması çerçevesinde kıymetli madenler aracı kuruluşları, (**Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532**) Bakanlık (**Ek ibare:RG-21/2/2021-31402**) ve Borsa tarafından talep edilen her türlü bilgi ve belgeyi (**Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532**) Bakanlığa göndermek zorundadırlar.

(2) (Ek:RG-21/2/2021-31402) Kıymetli madenler aracı kuruluşları, Bakanlık internet sitesinde belirtilen her türlü bilgi ve belgeyi belirtilen şekil ve sürelerde Bakanlığa göndermek zorundadır.

(3) (Ek:RG-21/2/2021-31402) Bu Yönetmelik uyarınca başvurulardan, başvurulara ilişkin belgelerden ve bildirilmesi zorunlu olan durumlardan hangilerinin Bakanlığa bilgi sistemleri aracılığıyla ve ne şekilde iletileceğine ilişkin usul ve esaslar Bakanlık internet sitesinde yayımlanır.

(4) (Ek:RG-21/2/2021-31402) Bankalar haricindeki kıymetli madenler aracı kuruluşları, ödenmiş sermayelerinde meydana gelen değişiklikleri, değişikliğe ilişkin noter onaylı yönetim kurulu kararı ile değişikliğin tescil edildiği Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin bir örneği veya pay defterinin ilgili sayfalarının noter onaylı örnekleri ile birlikte değişiklik tarihinden itibaren 30 gün içerisinde Bakanlığa ve Borsaya bildirmek zorundadır.

(5) (Ek:RG-21/2/2021-31402) 16 ncı maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları uyarınca hazırlanan raporların kıymetli madenler aracı kuruluşlarının internet sitesinde Haziran ayı sonuna kadar yayımlanması ile ayrıca Bakanlığa ve Borsaya gönderilmesi zorunludur.

(6) (Ek:RG-21/2/2021-31402) Bankalar haricindeki kıymetli madenler aracı kuruluşları unvanları, gerçek kişi ortakları, tüzel kişi ortaklarında yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan kişiler, yönetim kurulu başkan ve üyeleri, genel müdür veya yöneticileri, imza yetkisini haiz çalışanları ile iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlileri ve serbest muhasebecileri/serbest muhasebeci mali müşavirleri/yeminli mali müşavirlerine ilişkin bilgiler ile iletişim bilgilerinde meydana gelen değişiklikleri, değişiklik tarihinden itibaren 10 gün içerisinde Bakanlığa ve Borsaya bildirmek zorundadır.

(7) Borsa;

a) Kıymetli madenler aracı kuruluşlarının işlenmemiş kıymetli maden ithaline ilişkin bilgileri,

b) Kıymetli madenler aracı kuruluşlarının Borsa bünyesindeki piyasalarda gerçekleştirdiği işlemlere ilişkin bilgileri üçer aylık ve yıllık dönemler halinde dönemi takip eden bir ay içinde (Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532) Bakanlığa bildirir.

(8) Bankalar ve yetkili müesseseler dışındaki kıymetli madenler aracı kuruluşları yıllık bilanço ve kar/zarar tablolarını ilgili olduğu yılı takip eden (Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402) yılın en geç Nisan ayı sonuna kadar Bakanlığa ve Borsaya göndermek zorundadır.

(9) Kıymetli madenler aracı kuruluşlarının adres değişikliklerini değişiklik tarihinden itibaren (Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402) 30 gün içerisinde (Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532) Bakanlığa ve Borsaya bildirmeleri zorunludur.

Gözetim ve denetim

MADDE 16 – (Değişik:RG-21/2/2021-31402)

(1) Kıymetli madenler aracı kuruluşları, Bakanlığın ve Borsanın gözetim ve denetimine tabidir. Kıymetli madenler aracı kuruluşları, Bakanlığın, Borsanın, yetkili denetim elemanlarının ve yetkili bağımsız denetim kuruluşlarının isteyecekleri her türlü bilgi, belge ve bunlara ilişkin kayıtları, faaliyet için kullanılan sistemlere erişimi sağlayacak şifrelerini, evrak ile defterlerini vermek ve inceleme için gerekli kolaylığı sağlamak zorundadır.

(2) Kıymetli madenler aracı kuruluşları; işlemlerinin, Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle Borsa tarafından belirlenen sorumlu kıymetli maden tedarik zincirine ilişkin usul ve esaslara uygunluğunu belirten Tedarik Zinciri Uyum Raporunu her yıl hazırlamak zorundadır.

(3) İkinci fıkra kapsamında hazırlanan Tedarik Zinciri Uyum Raporunun, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Güvence Denetimi Standartlarına göre yetkili bağımsız denetim kuruluşları tarafından denetlenmesi ve bu denetim sonucunda makul güvence seviyesinde güvence verilen Bağımsız Güvence Raporunun hazırlanması zorunludur.

(4) Bu madde kapsamında Bakanlık ve Borsa, gerekli gördüğü hususların açıklanması için yetkili bağımsız denetim kuruluşu ve kıymetli madenler aracı kuruluşlarına sorular yöneltebilir ve denetim dosyasında yer alan çalışma kâğıtları ile diğer belgeleri talep edebilir veya yerinde denetim yapabilir.

Faaliyetler süresince uyulması gereken ilkeler

MADDE 17 – (1) Kıymetli madenler aracı kuruluşları;

a) Faaliyetlerinin yürütülmesi sırasında işin gerektirdiği mesleki dikkat ve özeni göstermeleri, kaynakları etkin bir biçimde kullanmaları ve bu doğrultuda gerekli önlemleri almaları,

b) İşlemlerini gerçekleştirirken müşterilerinin çıkarını ve piyasanın bütünlüğünü gözeterek dürüst ve şeffaf davranmaları, müşterileriyle çıkar çatışmalarını doğuracak işlemlerden kaçınmaları ve buna uygun bir organizasyon oluşturmaları, herhangi bir çıkar çatışması olduğunda, öncelikle müşterilerinin menfaatini gözetmeleri ve adil davranmaları,

c) Müşterileriyle olan ilişkilerinde müşteri ismine saklama uygulaması ve yatırımcıyı korumaya ilişkin diğer düzenlemeler ile müşteriye ilgilendiren tüm konularda yeterli bilgilendirme ve şeffaflığı sağlamaları, gerekir.

(2) Kıymetli madenler aracı kuruluşları iyiniyet kurallarına göre davranmak, mevzuata, Borsa düzen ve disiplinine uygun hareket etmek zorundadır.

(3) Kıymetli madenler aracı kuruluşları müşterilerinin verecekleri alım ve satım emirlerini kısmen veya tamamen kabul etmeme hakkına sahiptirler; ancak, nedenini açıklamak zorunluluğu olmaksızın bu durumu müşterilerine veya onların temsilcilerine hemen bildirmekle yükümlüdürler.

(4) Kıymetli madenler aracı kuruluşları tarife dışı komisyon (kurtaç) alamaz veya teklif edemezler.

(5) Kıymetli madenler aracı kuruluşları kıymetli madenin teslimi ve bedellerinin ödenmesi de dahil olmak üzere Borsada yaptıkları işlemlerin tümünden sorumludurlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Müşteri Tanıma Kuralı, Çerçeve Sözleşme İmzalama Yükümlülüğü,

Müşteri Hesap Numarası, Kurumsal Yönetim,

Aracı Kuruluşların Faaliyetinin Durdurulması ve Faaliyet⁽⁶⁾

İzinin İptali, Yurtdışından Temin Edilecek Belgeler ve Yetki

Müşteri tanıma kuralı

MADDE 18 – (1) Kıymetli madenler aracı kuruluşları, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve ilgili mevzuat hükümleri uyarınca hesap açmadan önce müşterilerinin kimlik bilgilerini tespit ederler.

Çerçeve sözleşme imzalama yükümlülüğü

MADDE 19 – (1) Kıymetli madenler aracı kuruluşları müşterileriyle işlem yapmaya başlamadan önce, yazılı bir sözleşme yapmak zorundadırlar. Bu sözleşme, aracı kuruluşla müşterisi arasındaki ilişkiyi genel olarak düzenleyen, başlangıçta bir kez aktedilen ve münferit işlemlerin esasını oluşturan bir çerçeve anlaşmasıdır.

Müşteri hesap numarası

MADDE 20 – (1) Aracılık çerçeve sözleşmesi yapılan her müşteriye ayrı bir hesap numarası verilir. Bir müşteriye verilmiş olan hesap numarası, alım satım aracılık çerçeve sözleşmesinin sona erme tarihi üzerinden 10 yıl geçmedikçe bir başka müşteriye verilemez.

İnternet sitesi

MADDE 20/A – (Ek:RG-21/2/2021-31402)

(1) Bankalar haricindeki kıymetli madenler aracı kuruluşları, bir internet sitesi açmak ve bu sitenin belirli bir bölümünü bu Yönetmelik ve Yönetmelik kapsamında Bakanlıkça çıkarılacak genelge hükümlerine göre yapılması gereken ilanların yayımlanmasına tahsis etmek zorundadır.

(2) Bankalar haricindeki kıymetli madenler aracı kuruluşlarının internet sitelerinde yayımlanacak asgari içerikler Bakanlık internet sitesinde yayımlanır.

(3) Bankalar haricindeki kıymetli madenler aracı kuruluşlarının merkezlerinin ve varsa şubelerinin adres ve iletişim bilgilerinin internet sitelerinde yayımlanması ve şubelerine ilişkin listenin güncel tutulması zorunlu olup; adres ve iletişim bilgilerinin, adres veya iletişim bilgisi değişikliğinin yapıldığı tarihten itibaren en geç beş gün içinde internet sitesinde yayımlanması ve Borsaya bildirilmesi zorunludur.

Kurumsal yönetim ve iç sistemler

MADDE 20/B – (Ek:RG-21/2/2021-31402)

(1) Bankalar haricindeki kıymetli madenler aracı kuruluşlarının kurumsal yönetimine ilişkin yapı ve süreçler ile bunlara ilişkin esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

(2) Bankalar haricindeki kıymetli madenler aracı kuruluşlarının aşağıdaki şartları taşıması zorunludur:

a) Hizmetin gerektirdiği yeterli mekân ve teknik donanımın sağlanmış, iş yerinin amaca uygun olarak tefris edilmiş olması.

b) Bakanlıkça belirlenecek unvan ve görevdeki personelin Bakanlık internet sitesinde ilan edilecek eğitimlere katılması ve söz konusu eğitimleri başarıyla tamamlaması.

c) Bakanlığın talep edeceği bilgi ve ödeme kaydedici cihaz sistemlerinin kurulması.

ç) 20/A maddesinde belirtilen şartları haiz internet sitesinin kurularak usulüne uygun şekilde ilan edilmesi.

d) Genel müdürünün en az 3 yıl ekonomi, finans, yetkili müessese ve/veya kıymetli maden işletmeciliği konularında deneyime sahip ve lisans düzeyinde eğitimini tamamlamış olması.

e) Etkin bir iç kontrol sistemi kurması.

f) Faaliyet konularına ve şubenin ihtiyacına uygun sağlıklı bir yönetimin, merkez ile irtibatlı ve Bakanlık ile Borsanın düzenlemelerine uygun muhasebe sistemi ile kayıt ve belge düzeninin, süratli bir iş akışı ve iletişimin kurulmuş, şube uhdesinde bulunacak varlıklara ilişkin sigorta dâhil olmak üzere gerekli güvenlik önlemlerinin alınmış bulunması.

g) 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve ilgili mevzuat kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi ve dolandırıcılığın önlenmesi için şubeler tarafından kullanılacak iç kontrol yöntemlerinin oluşturulması ve şubelerin merkezi bir sistem aracılığıyla gözetiminin sağlanması.

ğ) Yönetim kurulunca yeterli sayıda iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi atanması ve gerekli yetkilerle donatılması ile Borsa düzenlemelerinde gerekli görülmesi durumunda iç kontrol birimi kurulması.

h) Bakanlığın talep edeceği diğer kurumsal yönetim şartlarının sağlanması.

Kıymetli madenler aracı kuruluşlarının faaliyetinin durdurulması ve faaliyet izninin iptali ⁽⁷⁾

MADDE 21 –(1) Bu Yönetmeliğin 13 üncü maddesi ile yasaklanan faaliyetlerde bulunan veya faaliyetlerine kesintisiz bir yıl süre ile ara veren kıymetli madenler aracı kuruluşlarının faaliyet izni (**Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532**) Bakanlıkça iptal edilir.

(2) (**Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402**) Kıymetli madenler aracı kurumları, yetkili müesseseler ile kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketlerin kurucu, ortak, tüzel kişi kurucu ortaklarda yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan kişiler, genel müdür, yönetim kurulu üyesi, imza yetkisini haiz çalışanları ya da iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisinin 5 inci maddede belirtilen şartları kaybettiğinin tespit edilmesinde söz konusu kişinin veya tüzel kişi kurucu ortağın ortaklıktan çıkarılması ya da görevden azledilmesi için 60 güne kadar süre verilir. Verilen süre içerisinde gerekli işlemlerin gerçekleştirilmemesi durumunda verilmiş olan faaliyet izni iptal edilir. Ancak, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan şartın kaybedildiğinin tespiti halinde 30 gün içerisinde söz konusu borcun ödendiğinin tevsik edilmesi durumunda ortaklıktan çıkarılma ya da görevden azledilme işlemi gerçekleştirilmez.

(3) (**Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532**) Bakanlık, mevzuata aykırı işlem ve hallerin tespiti durumunda, aykırılıkların mahiyet ve önemine göre, kıymetli madenler aracı kuruluşlarının faaliyetlerini sürekli yada altı aya kadar geçici olarak durdurmaya yetkilidir.

(4) Kıymetli madenler aracı kurumlarının kuruluş izinlerinin herhangi bir nedenden dolayı iptal edilmesi halinde, verilmiş bulunan aracı kuruluş faaliyet izni de iptal olunur.

(5) (**Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532**) Bakanlık tarafından, faaliyeti aynı yıl içinde ikinci kez geçici olarak durdurulan kıymetli madenler aracı kuruluşunun faaliyet izni iptal olunur.

(6) (**Ek:RG-21/2/2021-31402**) 16 ncı maddenin ikinci fıkrası kapsamında hazırlanması gereken Tedarik Zinciri Uyum Raporunun kıymetli madenler aracı kuruluşu tarafından hazırlanmaması veya aynı maddenin üçüncü fıkrası kapsamında hazırlanan Bağımsız Güvence Raporunun sonuç bölümünde olumsuz görüş verilmesi veya görüş vermekten kaçınılması ve/veya güvence denetimi yapılmaması durumunda ilgili şirketin faaliyet izni Bakanlıkça iptal edilir.

(7) (**Ek:RG-21/2/2021-31402**) 16 ncı maddenin dördüncü fıkrası kapsamında Bakanlıkça veya Borsaca yapılan incelemeler sonucunda aykırılıkların tespiti halinde aykırılıkların mahiyet ve önemine göre, Bağımsız Güvence Raporu sonucuna bakılmaksızın, Bakanlıkça faaliyet izninin iptali, Borsaca ilgili piyasalarda, pazarlarda ve platformlarda işlem yapma yetkisinin iptali dahil Bakanlık ve Borsa tarafından gerekli yaptırımlar uygulanır.

(8) (**Ek:RG-21/2/2021-31402**) Borsa, piyasaların ve piyasa katılımcılarının yatırımlarının korunması ya da yapacağı herhangi bir inceleme kapsamında gerekli gördüğü takdirde kıymetli madenler aracı kuruluşlarının Borsa faaliyetlerini tedbiren 1 ay süreyle geçici olarak durdurabilir. Borsa tarafından durdurma işlemini müteakip 1 iş günü içinde işlemin mahiyeti ve sebeplerini içerecek şekilde Bakanlığa bildirimde bulunulur. Söz konusu sürenin sonunda gerekli görülmesi durumunda Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle durdurma işlemleri 1 aylık süreler halinde uzatılabilir.

(9) (**Ek:RG-21/2/2021-31402**) Bakanlığa yapılan başvurularda gerçeğe aykırı belge verildiğinin ya da beyanda bulunulduğunun tespiti halinde kıymetli madenler aracı kuruluşu ve gerçeğe aykırı belge veya beyan veren kişiler hakkında 1567 sayılı Kanun uyarınca yasal işlem başlatılır. Gerçeğe aykırı belge veya beyan veren kişilerin şirket ortağı olması durumunda ortaklıktan çıkarılması; genel müdür, yönetim kurulu üyesi, imza yetkisini haiz çalışan veya iç kontrol ve tedarik zinciri uyum görevlisi olması durumunda söz konusu görevden azledilmesi için 60 güne kadar süre verilir. Belirtilen süre sonunda gerekli işlemlerin gerçekleştirilmemesi durumunda verilmiş olan faaliyet izni iptal edilir.

(10) (**Ek:RG-21/2/2021-31402**) Kıymetli madenler aracı kurumları, yetkili müesseseler ile kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketlerin ve bunların tüzel kişi ortaklarının, ortak sıfatı taşımayan kişi ya da kişilerce fiilen sahiplenilip, sevk ve idare edildiğinin tespit edilmesi durumunda, başkaca bir uyarıya gerek olmaksızın faaliyet izni iptal edilir.

(11) (**Ek:RG-21/2/2021-31402**) Kıymetli madenler aracı kurumları, yetkili müesseseler ile kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketlerin, özkaynaklar toplamının, 4 üncü ve 9 uncu maddelerde öngörülen asgari ödenmiş sermaye tutarının 1/3'ünden daha az olduğunun tespit edilmesi halinde kıymetli madenler aracı kuruluşunun faaliyet izni iptal edilir. Özkaynaklar toplamının, asgari ödenmiş sermaye tutarının 1/3'ünden daha fazla olmakla birlikte asgari ödenmiş sermaye tutarından daha az olduğunun tespit edilmesi halinde özkaynaklardaki eksikliğin tamamlanmasını teminen 90 güne kadar süre verilir ve kıymetli madenler aracı kuruluşu hakkında 1567 sayılı Kanun uyarınca yasal işlem başlatılır. Bu süre içerisinde söz konusu eksikliğin tamamlanmaması durumunda kıymetli madenler aracı kuruluşunun faaliyet izni iptal edilir.

(12) (**Ek:RG-21/2/2021-31402**) Kıymetli madenler aracı kurumları, yetkili müesseseler ile kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketlerin faaliyet izni alınmasından sonra esas sözleşmesini bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak değiştirmesi durumunda faaliyet izni iptal edilir ve 1567 sayılı Kanun uyarınca yasal işlem başlatılır.

(13) (Ek:RG-21/2/2021-31402) Kıymetli madenler aracı kurumları, yetkili müesseseler ile kıymetli maden üretimi veya ticareti ile iştigal eden anonim şirketlerin, gerçek bir kıymetli maden hareketini içermeyen işlem sonucunda sahte “Kıymetli Maden Alım Belgesi”/ “Döviz Alım Belgesi” ve “Kıymetli Maden Satım Belgesi”/ “Döviz Satım Belgesi” düzenlendiğinin tespit edilmesi durumunda, Faaliyet İzni iptal edilir.

(14) (Ek:RG-21/2/2021-31402) Bankalar haricindeki kıymetli madenler aracı kuruluşlarının Bakanlığın izni olmaksızın pay devri gerçekleştirdiklerinin tespit edilmesi durumunda söz konusu işlemin düzeltilerek ortaklık yapısının izinsiz devir öncesi haline getirilmesini teminen 60 güne kadar süre verilir ve kıymetli madenler aracı kuruluşu hakkında 1567 sayılı Kanun uyarınca yasal işlem başlatılır. Bu süre içerisinde düzeltmenin yapılmasına ilişkin gerekli işlemlerin gerçekleştirilmemesi durumunda kıymetli madenler aracı kuruluşunun faaliyet izni iptal edilir.

(15) (Ek:RG-21/2/2021-31402) 12/A maddesine aykırı işlemlerin gerçekleştirildiğinin tespiti halinde kıymetli madenler aracı kuruluşlarının aracılık faaliyetleri kapsamında ithalat işlemleri Bakanlığın uygun görüşü alınmak suretiyle Borsa tarafından 1 aydan 6 aya kadar geçici olarak, aykırılığın tekrarı halinde ise sürekli olarak durdurulabilir.

(16) Kıymetli madenler aracı kuruluşuna ait Borsa Üyelik Belgesinin Borsa Yönetim Kurulunca iptaline karar verilmesi halinde o aracı kuruluşa verilmiş bulunan faaliyet izni de iptal olunur.

(17) Faaliyetleri geçici olarak durdurulan veya faaliyet izni iptal edilen kıymetli madenler aracı kuruluşları ilan ve reklamlarında söz konusu faaliyetlerde buldukları iznini yaratacak hiçbir kelime, deyim ve işaret kullanamazlar.

(18) Faaliyet izni iptal edilen kıymetli madenler aracı kuruluşlarının faaliyetlerine devam etmeleri veya verilen süre dahilinde Borsa Üyelik Belgelerini iade etmemeleri halinde haklarında 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna istinaden kovuşturmayaya geçilir.

(19) Faaliyetleri geçici olarak durdurulan kıymetli madenler aracı kuruluşları, bu müeyyideyi gerektiren aykırılıkların giderildiğini tevsik etmeleri halinde (Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532) Bakanlığın uygun görüşü doğrultusunda yeniden faaliyetlerine başlayabilirler.

(20) Kıymetli madenler aracı kuruluşlarının faaliyetlerinin (Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532) Bakanlıkça geçici olarak durdurulmasına ve yeniden faaliyetlerine başlamalarına veya faaliyet izinlerinin iptal edildiğine ilişkin kararlar, Borsa Yönetim Kurulu tarafından, günlük Borsa Bülteninde ve ülke çapında yayımlanan en az iki gazetede ilan edilir.

(21) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırılık olduğu tespit edilen durumlarda, aykırılıkla ilgili bir müeyyide belirlenmemiş olması halinde ilgililer hakkında 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna istinaden kovuşturmayaya geçilir.

(22) (Ek:RG-21/2/2021-31402) Bu Yönetmelik uyarınca Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara aykırı hareket eden kıymetli madenler aracı kuruluşları hakkında, 1567 sayılı Kanun uyarınca yasal işlem başlatılır.

Borsa üyelik belgesinin iptali

MADDE 22 –(1) (Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532) Bakanlıkça faaliyet izni iptal edilen kıymetli madenler aracı kuruluşlarının Borsa Üyelik Belgeleri, Borsa Yönetim Kurulu tarafından iptal edilir ve bu durum Borsa tarafından günlük (Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402) kurumsal internet sitesinde, Kamuyu Aydınlatma Platformunda ve ülke çapında yayımlanan en az iki gazetede ilan edilir.

(2) Kıymetli madenler aracı kuruluşlarının, kendi istekleriyle Borsa üyeliğinden çıkmak için (Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402) Borsaya müracaat etmeleri halinde, talepleri hakkında (Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532) Bakanlıkça da bilgi vermeleri zorunludur.

Yurtdışından temin edilecek belgeler

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan başvurularla ilgili olarak temin edilecek belgelerle ilgili hükümler yabancı uyruklu kişiler hakkında da uygulanır.

(2) Yabancı uyruklu gerçek ve tüzel kişilerden istenilen belgelerin bu kişilerin yerleşik olduğu ülkede kayıtların tutulduğu bir merci ya da sistem olmaması nedeniyle temin edilememesi durumunda, bu durumun ilgili ülkenin yetkili mercilerinden alınacak bir belge ile (Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532) Bakanlıkça tevsik edilmesi zorunludur.

(3) Bu Yönetmelikte yer alan başvurularla ilgili olarak yurtdışından temin edilecek belgelerin ilgili ülkenin yetkili makamlarınca ve Türkiye'nin o ülkedeki konsoloslukuna veya Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı çerçevesinde hazırlanan Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi hükümlerine göre onaylanmış olması ve başvuruya belgelerin noter onaylı tercümelemelerinin de eklenmesi şarttır.

Yetki

MADDE 24 – (Değişik ibare:RG-21/2/2021-31402)

(1) Bakanlık bu Yönetmeliğin tatbikatını temin etmek ve tereddütlü durumları gidermek amacıyla gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya, mücbir sebep hallerini veya zorunlu halleri değerlendirmeye, tereddütlü hususları gidermeye, kıymetli madenler aracı kuruluşlarının uygulayacakları her türlü ücret, masraf ve komisyona ilişkin azami limitleri belirlemeye, kıymetli madenler aracı kuruluşlarınca gerçekleştirilecek işlenmemiş kıymetli maden ithalatını süre, miktar, kişi ve işlem bazında kısıtlamaya ve Yönetmelikte öngörülen haller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 25 – (1) 16/10/1993 tarihli ve 21730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kıymetli Madenler Borsası Üyelik Belgesi Verilme Esasları ile Kıymetli Madenler Borsası Aracı Kurumlarının Kuruluş ve Faaliyet Şartlarına İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Usul ve müşterek hükümler

MADDE 25/A – (Ek:RG-21/2/2021-31402)

(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik usul ve esasların belirlenmesi amacıyla Bakanlıkça genelgeler yayımlanır.

İntibak süresi

GEÇİCİ MADDE 1 –(1) Kıymetli madenler aracı kuruluşları durumlarını, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde, bu Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirmek zorundadır. Mücbir sebeplerin bulunması ve Müsteşarlıkça uygun görülmesi halinde bu süre bir yıl daha uzatılabilir.

Ödenmiş sermayeye ilişkin intibak süresi

GEÇİCİ MADDE 2 – (Ek:RG-26/8/2009-27331)

(1) Kıymetli madenler aracı kuruluşlarının 26/8/2009 tarihinden itibaren bir yıl içinde ödenmiş sermayelerini 500 bin TL'ye yükseltmemeleri halinde faaliyet izinleri iptal edilir. Mücbir sebeplerin bulunması ve Müsteşarlıkça uygun görülmesi halinde bu süre bir yıl daha uzatılabilir.

(2) 26/8/2009 tarihi itibarıyla Müsteşarlıkça faaliyet veya kuruluş izni için yapılan başvurular hakkında bu maddenin birinci fıkrası dışında başvuru tarihinde yürürlükte bulunan Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 3 – (Ek:RG-21/2/2021-31402)

(1) Bakanlıkça faaliyet izni verilmiş ve bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla faaliyette bulunan kıymetli madenler aracı kuruluşları, durumlarını 1/7/2021 tarihine kadar bu Yönetmelik hükümlerine uygun hale getirmek zorundadır. 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ile 9 uncu maddenin üçüncü ve altıncı fıkralarında belirtilen sermaye yükümlülüklerini yerine getirmediği tespit edilen kıymetli madenler aracı kuruluşlarına, bu

yükümlülüklerin yerine getirilmesini teminen en fazla 90 günlük ek süre verilir. Belirtilen süreler içerisinde yükümlülüklerini yerine getirmeyen kuruluşların faaliyet izinleri başka bir uyarıya gerek olmaksızın iptal edilir.

(2) Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla Bakanlığa yapılmış olan ancak değerlendirmesi tamamlanmamış bulunan ön izin, kuruluş izni ve faaliyet izni başvuruları için bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan Yönetmelik hükümleri uygulanır.

(3) Bu Yönetmelikte yer alan 2021 yılını kapsayan Tedarik Zinciri Uyum Raporu ve Bağımsız Güvence Raporu için rapor dönemi 1/7/2021 – 31/12/2021 olarak kabul edilebilir.

Yürürlük

MADDE 26 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 27 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini (**Değişik ibare:RG-11/9/2018-30532**) Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

(1) 14/9/2011 tarihli ve 28054 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile 12 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinden sonra gelmek üzere (b) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

(2) 11/9/2018 tarihli ve 30532 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan değişiklik ile Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına (a) bendi eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

(3) 21/2/2021 tarihli ve 31402 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan değişiklikle maddeye birinci fıkradan sonra gelmek üzere ikinci fıkra eklenmiş ve mevcut fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

(4) 21/2/2021 tarihli ve 31402 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan değişiklikle maddeye ikinci fıkradan sonra gelmek üzere üçüncü fıkra eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

(5) 21/2/2021 tarihli ve 31402 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan değişiklikle maddeye birinci fıkradan sonra gelmek üzere ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralar eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

(6) 21/2/2021 tarihli ve 31402 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan değişiklikle bu bölüm başlığında yer alan “Aracı Kuruluşlarının” ibaresi “Kurumsal Yönetim, Aracı Kuruluşların” şeklinde değiştirilmiştir.

(7) 21/2/2021 tarihli ve 31402 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan değişiklikle maddeye beşinci fıkradan sonra gelmek üzere fıkralar eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

Ekleri için tıklayınız.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin		
	Tarihi	Sayısı
	21/5/2007	26528
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin		
	Tarihi	Sayısı
1	3/9/2008	26986
2	26/8/2009	27331
3	14/9/2011	28054
4	7/3/2013	28580
5	11/9/2018	30532
6	21/2/2021	31402